
Сәулет-құрылыс факультеті
«Дизайн және инженерлік графика» кафедрасы

БЕКІТЕМІН
Қабылдау комиссияның төрағасы,
ректор

Е.Б. Сыдықов
« _____ » _____ 2020 ж.

«М035-Сән, дизайн» білім беру бағдарламасы тобына
түсуге арналған
«Дизайн жобалау - клаузура»
шығармашылық емтиханының
БАҒДАРЛАМАСЫ

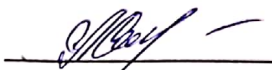
Нұр-Сұлтан, 2020 ж.

Әзірлеушілер:

т.ғ.д., профессор

 А.К.Байдабеков

п. ф.к., доцент

 Ж.М.Садыкова

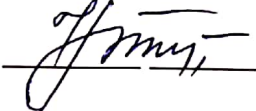
«7M02121-Дизайн» білім беру бағдарламасына түсуге арналған Дизайн жобалау - клаузура» шығармашылық емтиханының білім беру бағдарламасы кафедра мәжілісінде қарастырылып, «30» 05 2020 ж. № 11 хаттамамен бекітілді.

Кафедра меңгерушісі

 А.К.Байдабеков

Сәулет-құрылыс факультетінің ОӘК-де қарастырылып, бекітуге ұсынылды.
«15» мамыр 2020 ж., хаттама № 10

ОӘК төрағасы

 Б.О.Нухаева

Факультет деканы

 С.К.Баймаханов

Келісілді:

Оқу ісі жөніндегі проректор

 Е.А. Онғарбаев

Мазмұны

1. Жалпы ереже.....	4
2. Шығармашылық емтихан өткізудің тәртібі.....	4
3. Бағалау талаптары.....	8
4. Емтихандық тапсырманың тақырыптары.....	9
5. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі.....	9

1. Жалпы ереже

Бұл бағдарлама «Жоғары оқу орнынан кейінге түсушілердің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға қабылдаудың үлгілік қағидаларын бекіту туралы» қаулысы, ҚР Білім және ғылым министрінің 2018 жылғы 31 қазанындағы № 600 бұйрығы.

Шығармашылық емтихан өткізу талапкердің «Дизайн» білім беру бағдарламасын игеруге деген қабілеті мен бейімділігін анықтауға бағытталған.

Шығармашылық емтиханның мақсаты:

-дизайн-жобалау саласында кешенді талдау мен мәселені шешуде түсушілердің қабілетін анықтау.

- өзіндік жобалық, дизайнерлік және ғылыми қызметте түсушілердің кәсіби дайындық дағдыларын анықтау

Шығармашылық емтихан міндеттері:

• талапкердің шығармашылық әлеуетін бағалау;

• коммуникациялық салада жазбаша және ауызша білімді, дағдыларды және қабілеттерді анықтау;

• білім беру бағдарламасы тобына түсудің және университетте білім алуды аяқтаған соң білім бағдарламасы бойынша жұмыс істеуге деген ұмтылысын анықтау.

2. Шығармашылық емтихан өткізудің тәртібі

Қалыпты режим кезінде

1. Шығармашылық емтихандар өткізу аудиториясына жіберуді және емтиханды өткізу кезінде осы қағидаларды сақтауды «Дизайн және инженерлік графика» кафедрасының оқытушылары мен емтиханды өткізуге тартылған арнайы кезекшілер қамтамасыз етеді.

2. Шығармашылық емтиханды өткізу кезінде пәндік комиссиясы төрағасының рұқсатынсыз аудиторияда бөтен тұлғалардың болуына жол берілмейді.

3. Талапкер шығармашылық емтиханға кестеде көрсетілген мерзімде келеді. Талапкер аудиторияға емтихан басталғанға дейін 30 минут бұрын жіберіледі.

4. Талапкер шығармашылық емтихан өткізу аудиториясына жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен жағдайда жіберіледі.

5. Шығармашылық емтихан тапсыру үшін түсушілердің өтініштерін қабылдау 15 мамырдан 15 шілдеге дейін жүзеге асырылады.

6. Шығармашылық емтихан 20 –шы шілдемен 28 шілдеге дейін өткізіледі.

7. "M035–Сэн, дизайн" білім беру бағдарламасы тобына түсетін тұлғалар екі шығармашылық емтихан тапсырады.

8. «Дизайн жобалау- клаузура» шығармашылық емтихандарын өткізу үшін төраға басшылығымен пәндік комиссия құрылады, комиссия мүшелерін Л. Н. Гумилев атындағы ЕҰУ ректоры бекітеді.

9. Пәндік комиссия төрағаны қоса алғанда тақ саннан тұрады. Егер отырысқа оның құрамының кемінде үштен екісі қатысса, комиссияның шешімі заңды деп саналады. Комиссия шешімі емтиханға қатысушылардың көпшілік дауысымен қабылданады. Комиссия мүшелерінің дауыстары тең болған жағдайда төрағаның дауысы шешуші болып табылады.

10. Пәндік комиссиялардың құрамына осы білім беру бағдарламасы бойынша білікті мамандар мен оқытушылар кіреді, сондай-ақ пәндік комиссиялардың құрамына кәсіби-құзыретті мамандар шақырылуы мүмкін. Пән комиссиясы талапкерлерді қабылдау кезінде жылына бір рет жұмыс істейді.

11. Шығармашылық емтихандардың басында комиссияға негізгі құжаттардан басқа, бар болған жағдайда, талапкер портфолио бере алады, оған түсушінің грамоталары, алғыс хаттары, мақтау қағаздары, сертификаттар, авторлық суреттер мен суреттер, фотосуреттер және түсушінің шығармашылық және кәсіби жұмысына қатысты басқа да материалдар кіреді.

12. Шығармашылық емтиханның кестесін, өткізу күнін, уақыты мен орнын, кеңесті қабылдау комиссиясының төрағасы бекітеді және оқуға түсушілердің назарына құжаттарды қабылдау басталғанға дейін кешіктірілмей жеткізіледі.

13. Аудиторияға өткізу, түсушіге шығармашылық емтиханға рұқсат беру жеке басын куәландыратын құжатты көрсеткен кезде жүзеге асырылады. Шығармашылық емтихан басталғанға дейін түсушілерге емтихан тәртібі түсіндіріледі, сондай-ақ шығармашылық емтиханның басталу және аяқталу уақыты, нәтижелерді жариялау уақыты мен орны, апелляцияға беру рәсімі түсіндіріледі

14. Шығармашылық емтиханда сәулет және графикалық дизайн профили немесе сәулет және бейнелеу өнері сияқты ұқсас шығармашылық мамандықтар бойынша бакалавриаттың білім беру бағдарламасы шеңберінде берілген тақырыпқа концептуалды жобаның форэскиз нысанында клаузураны әзірлеу қарастырылған.

15. Клаузураны орындау үшін бөлінген уақыт – 3 сағат 30 минут, ұсынылатын материалдардың форматы-А2, орындау техникасы-жобалық эскиздеу;

16. Жобалық тапсырманы орындау үшін қажетті материалдар – қарындаштар, суда еритін бояулар (акварель, гуашь, акрил), тушь, линнерлер, маркерлер және басқа да көркемдеу материалдары.

17. Талапкер дәлелсіз себептермен емтиханға кешіккен жағдайда, талапкер емтиханға жіберілмейді. Егер талапкер емтиханға дәлелді себеппен кешіксе, онда ол емтиханға жіберіледі және басқа талапкерлермен бір уақытта тапсырады.

19. Клаузура А2 форматындағы парақта орындалады. Клаузураны орындау уақыты 9 00-ден 12 30-ға дейін. Клазура техникасы- еркін. Жобада:

- компановка
- түс шешімі
- ерекшелігі
- тақырып сәйкестігі
- жобаның техникалық шешімдері.
- орындау техникасы
- жобаны ұсыну дизайны және т. б. шешімдері бағаланады.

Талапкердің емтихан тапсырмаларын тексеруді комиссия мүшелері жүзеге асырады.

20. Комиссия мүшесі емтиханның шығармашылық тапсырмаларын тексеру кезінде әрбір талапкерге жеке объективті баға беруге міндетті. Комиссия мүшесіне қызметтік жағдайын пайдакүнемдік мақсатта пайдалануға, өз міндеттеріне немқұрайлылық танытуға тыйым салынады.

21. Шығармашылық емтиханды өткізу қорытындылары бағалар ведомостімен, комиссия хаттамасымен еркін нысанда рәсімделеді және нәтижелерді жариялау үшін қабылдау комиссиясының жауапты хатшысына (оның орынбасарына) беріледі. Комиссия хаттамасына комиссияның төрағасы және қатысып отырған барлық мүшелері қол қояды. Шығармашылық емтиханның нәтижелері емтихан өткізілген күні жарияланады. Апелляция қажет болған жағдайда, келесі күні өткізіліледі.

22. Шығармашылық емтиханды қайта тапсыруға рұқсат етілмейді.

23 Талаптарды сақтауды және шығармашылық емтихандарды бағалау кезіндегі даулы мәселелерді шешуді, емтихан өткізу кезеңінде шығармашылық емтихандарды тапсырушы, тұлғалардың құқығын қорғауды қамтамасыз ету мақсатында апелляциялық комиссия құрылады.

25. Апелляциялық комиссия шығармашылық емтиханның нәтижелерімен келіспейтін тұлғалардың өтінімдерін қарастыру үшін құрылады. Апелляциялық комиссияның төрағасы мен құрамы Л.Н. Гумилев атындағы ЕҰУ ректордың бұйрығымен бекітіледі.

26. Апелляцияға өтінімді апелляциялық комиссия төрағасының атына шығармашылық емтиханды тапсырған тұлға жеке береді. Өтінім шығармашылық емтихан нәтижесі жарияланғаннан кейін келесі күні сағат 13.00-ге дейін қабылданады және оны апелляциялық комиссия бір күн ішінде қарастырады.

27. Апелляциялық комиссия әрбір тұлғамен жеке тәртіпте жұмыс істейді. Тұлға апелляциялық комиссияның отырысына келмеген жағдайда оның өтінімі апелляцияға қарастырылмайды.

28. Шығармашылық емтихан нәтижелерімен келіспеу туралы апелляция бойынша шешім комиссия мүшелерінің жалпы санынан көпшілік дауыспен қабылданады. Дауыстар тең болған жағдайда комиссия төрағасының дауысы шешуші болып табылады. Апелляциялық комиссияның жұмысы төрағаның

және комиссия мүшелерінің барлығының қолы қойылған хаттамамен рәсімделеді.

29. Емтиханның, консультацияның және апелляцияның өту уақыты мен емтихан кестесінде көрсетілген.

Төтенше жағдай туындаған кезде қауіпсіздік шараларын сақтай отырып, қалыпты режимде өткізу кезінде

30. Шығармашылық емтихандар өткізу аудиториясына жіберу санитарлық нормаларды (температураны контактісіз термометрлермен тексеру, масканы, қолғапты міндетті түрде кию) және әлеуметтік қашықтықты (2 метр) сақтай отырып жүзеге асырылады.

31. Емтихан тапсырушыларды аудиторияға отырғызу әлеуметтік қашықтық шарттарымен жүргізіледі.

Төтенше жағдай туындаған кезінде онлайн-формат түрінде өткізу

32. Төтенше жағдай туындаған жағдайда (коронавирустық инфекция пандемиясы кезеңі) шығармашылық қабылдау емтиханы, университеттің пәндік комиссиясымен қашықтықтан оқыту технологиясын қолдана отырып, онлайн-форматта өткізіледі.

33. Шығармашылық емтиханды қабылдауға 2 күн қалғанда, пәндік комиссия талапкерлерге арналған емтиханды өткізу тәртібі мен ережелерін түсіндіретін тиісті алаңда нұсқама өткізеді.

34. Өтініш беруші шығармашылық қабылдау емтиханы басталғанға дейін үй-жайдың дайындығын жүргізуі керек. Өтініш беруші емтихан кезінде бөлмеде жалғыз болуы керек. Емтихан тапсыру үшін үміткерде кеңсе құралдарымен сызу қағазы (А3 формат) дайын болуы керек.

35. Емтихан басталар алдында (30 минут бұрын) пәндік комиссия мүшелері жеке тұлғаны растайтын құжаттардың фотосуреті негізінде талапкерлердің тұлғасын анықтайды.

Пәндік комиссия алдын ала алынған жеке куәліктің көшірмесі бойынша түсушінің жеке басын сәйкестендіреді. Талапкердің өзімен бірге жеке басын куәландыратын құжаттың түпнұсқасы болуы тиіс.

36. Талапкердің жеке басын сәйкестендіру рәсімінен кейін түсу емтиханы басталады, онда талапкерге экранды көрсете отырып, кездейсоқ сандардың генераторын пайдалана отырып, емтихан билетінің нөмірі беріледі және жұмысты орындау үшін билетті алған сәттен бастап 3 сағат уақыт беріледі.

37. Емтихан кезінде үміткер веб-камераның көріну аймағынан кетпеуі, алаңдамауы, микрофонды өшірмеуі немесе оның сезімталдық деңгейін төмендетпеуі керек. Үшінші тұлғалардың болуына тыйым салынады. Емтихан алушы емтихан барысында бақыланады.

38. Жұмысты аяқтағаннан кейін өтініш беруші пәндік комиссия мүшелеріне хабарлайды және қол қойылған жауаптарын экраннан көрсетіп, фотоға түсіріп/ сканерден өткізіп (егер сканер бар болса) фотосуретпен бейне жазбасын profenu@mail.ru электронды поштасына жібереді.

39. Қабылдау емтиханын өткізу барысында интернет байланысы үзілген немесе интернет сигналдары 10 минуттан артық әлсіреген жағдайда, комиссия оны жалғастыру немесе басқа уақытқа ауыстыру туралы шешім қабылдайды.

40. Емтихан қабылдау қашықтықтан форматынан шыққаннан кейін (карантин аяқталған сон және университетке кіруге рұқсат бергеннен кейін) талапкер орындалған жұмыстарды университеттің қабылдау комиссиясының жауапты мүшесіне тапсыруы тиіс.

41. Консультация онлайн режимде, емтиханның алдындағы күні сағат 10.00-де, Zoom платформасында, берілген сілтеме арқылы өтеді:

<https://us04web.zoom.us/j/75348111605?pwd=aXZSQ1FDWi85dkJKSDgzVzRDV1VCQT09>

Идентификатор конференции: 753 4811 1605

Пароль: 6C7HNv

3. Бағалау талаптары

Дизайн жобалау- клаузура бағалағанда комиссия мүшелері мынадай критерийлерді басшылыққа алады:

Шығармашылық емтиханнан 17 баллдан төмен алған немесе емтиханға келмей қалған талапкер бұл білім бағдарламасы бойынша оқуға түсуге жіберілмейді.

Комиссия презентацияға қорытынды бағаны ортақ шешіммен келісіп қояды, қажет болған жағдайда ерекше ескертпелерді белгілейді.

«Дизайн жобалау - клаузура» емтиханыны қойылатын ең жоғары балл – 35 балл. 17 баллдан төмендері – қанағаттанғысыз баға.

Шығармашылық емтихан қорытындысы бойынша бағалаудың жалпы критерийлері:

Үміткердің жауабы барлық талаптарға толық көлемде сәйкес келген жағдайда, ақылға қонымды және дәйекті, сауатты және логикалық түрде клаузураны жасасаған болса; клаузураны әзірлеу кезінде визуалды коммуникацияны, қаріптерді, компоновканы, түсін сауатты қолданса және креативті тәсілдер қолданса, орындау техникасы жақсы болса, демек, өз тақырыбын толық ашса "Өте жақсы" – 30-35 балл қойылады;

Үміткердің жауабы толық аша алмаған, немесе компоновкасында немесе түс тік шешімдері онша жақсы шықпаса, бірақ клаузураны толық орындаған болса, орындау техникасы жақсы болса "Жақсы" – 25-29 балл қойылады;

Тақырыпты ашқан, бірақ компоновкасы, түс шешімі, техникасы шашар болса, үміткерге "Қанағаттанарлық" – 17-24 балл қойылады;

"Қанағаттанарлықсыз" – 0-16 балл комиссия мүшелерінің пікірі бойынша "қанағаттанарлықсыз" деп клаузураны орындай алмаған, техникасы жоқ, компоновка мен тұстануды түсінбейтін үміткерге қойылады.

4. Емтихандық тапсырманың тақырыптары

1. «Сән салоны дизайн-концепциясы» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
2. «Балалар ойын-сауық орталығының дизайн-концепциясы» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
3. «Демалыс орталығы дизайны» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
4. «Саябақ зонасы дизайны» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
5. «Жеке тұрғын үй ландшафты дизайны» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
6. «Жағалаудағы демалыс зонасы дизайны» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
7. «Автономды үй дизайны» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
8. «Сауда-ойын-сауық орталығы дизайны» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
9. «Спорттық орталық дизайны» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
10. «Тұрғын орта интерьерінің дизайны» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
11. «Кәсіпкерлік орталық дизайны» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
12. «Қала сыртындағы үй дизайны» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
13. «Қоғамдық ғимарат дизайны» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
14. «Мәдени орталық дизайны» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.
15. «Этникалық стильдегі ғимараттың дизайны» тақырыбында клаузура орындау. Формат А2, түрлі көркем материалдар.

5. Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

1. Белов А.А., Гвоздев Е.М. История дизайна: Лекции. – Спб., 1993.
2. Дизайн: иллюстрированный справочник. – М., 2004.
3. Ковешникова Н.А. Дизайн: История и теория. – М., 2005.
4. Ленсу Я.Ю. Дизайнеры XX века (50 творческих портретов): биографический справочник. – Минск, Изд-во МИУ, 2008.
5. Ленсу Я.Ю. История дизайна: Учебное пособие. – Минск: БГАИ, 2007.

6. Ленсу Я.Ю. История дизайна второй половины XIX и XX века: Учебное пособие. – Мн.: Изд-во МИУ, 2007.
7. Мазаев А.И. Концепция «производственного искусства» 20-х годов. – М., 1975.
8. Розенталь Р., Ратца Х. История прикладного искусства нового времени. – М., 1971.
9. Селезнев И.Ф. Дизайн: Проблемы материально-художественной культуры. – Мн., 1978.
10. Бегимбай К.М. История и теория дизайна. Учебное пособие. – Астана; 2014.
11. Бегимбай К.М. Эргономика в дизайне. Учебное пособие. –Астана; 2012.
12. Бегимбай К.М. Организация, планирование и методика научного исследования. Учебное пособие. –Астана; 2012.
13. Частиков А. Архитекторы компьютерного мира. – Санкт-Петербург, 2002.
14. Большая иллюстрированная энциклопедия древностей. – Прага, 1980.
15. Дизайн в СССР. 81-85: Обзор / ВНИИТЭ. – М., 1987.
16. Липс Ю. Происхождение вещей. – М., 1995.
17. Нельсон Дж. Проблемы дизайна. – М., 1971.
18. Советский дизайн. 1962-1965: Альманах / Под ред. Р.О.Антонова. – М., 1968.
19. Ульяновский А. Мифодизайн рекламы. – Л., 1995.
20. Художественное конструирование в СССР. 1976-1980: Обзор / Под ред. Ю.Б.Соловьева. – М., 1982.
21. Афанов В. Конгрессы ИКСИД. // Техническая эстетика, 1976, №1.
22. Воронов Н.В. Российский дизайн. Очерки истории отечественного дизайна в 2 т. / Н.В. Воронов - М.: «Союз дизайнеров России», 2001. – Т. 1-2.
23. Гропиус В. Границы архитектуры. / В. Гропиус - М.: Искусство, 1971.
24. Земпер Г. Практическая эстетика. / Г. Земпер - М.: Искусство, 1970.
25. Итальянская модель дизайна. – М.: ВНИИТЭ, 1993.
26. Михайлов С., Кулиева, Л. Основы дизайна. / С. Михайлов, Л. Кулиева – Казань: Новое знание, 1999.
27. Михайлов С.М. История дизайна: учебник для вузов в 2 т.: / С.М. Михайлов. – 2-е изд. испр. и доп. – М.: Союз дизайнеров России, 2002. – Т. 1-2.
28. Моррис У. Искусство и жизнь. / У. Моррис – М.: Искусство, 1970.
29. Назаров Ю. Постсоветский дизайн (1987-2000). / Ю. Назаров - М.: СД России, 2002.
30. Основные термины дизайна: Краткий словарь-справочник. – М.: ВНИИТЭ, 1989

31. Проблемы дизайна / сб. статей под ред. В.Л. Глазычева. – М.: СД России, 2003.
32. Рунге В.Ф. История дизайна, науки и техники: учеб. пособие в 2 т. Т.2 / В.Ф. Рунге. – М.: Архитектура – С, 2007.
33. Рунге В.Ф., Сеньковский, В.В. Основы теории и методологии дизайна : учеб. пособие / В.Ф. Рунге, В.В. Сеньковский. – М.: МЗ-Пресс, 2003.
34. Самин Д.К. Сто великих научных открытий / Д. К. Самин. – М.: Вече, 2002.
35. Сто дизайнеров Запада. – М.: ВНИИТЭ, 1994.
36. Теоретические концепции зарубежного дизайна. – М.: ВНИИТЭ, 1992.
37. Шухардин С.В. История науки и техники. С древнейших времен до конца 18 в.: учебное пособие / С.В. Шухардин. – М., 1974.
38. Шухардин С.В. История науки и техники. С конца 18 в. до начала 20 в.: учебное пособие / С.В. Шухардин. – М., 1976.
39. Азерников В.З. Неслучайные случайности. Рассказы о великих открытиях и выдающихся ученых /В.З. Азерников. – М.: Наука, 1990.
40. Гинзбург М.Я. Стиль и эпоха / М.Я. Гинзбург. – М., 1924.
41. Кирсанов В.С. Научная революция 17 века /В.С. Кирсанов. – М.: Наука, 1987.
42. Фуско Р. Д. Ле Корбюзье – дизайнер / Р. Де. Фуско. – М., 1996.
43. Хан-Магомедов С.О. Пионеры советского дизайна / С.О. Хан-Магомедов. – М.: Галарт, 1995.
44. Шухардин С.В. Техника в ее историческом развитии: от появления ручных орудий труда до становления технических машин. / С.В. Шухардин. – М.: Наука, 1979.
45. Яковец Ю.А. История цивилизаций / Ю.А. Яковец. – М., 1999.
46. Белов А.А., Гвоздев Е.М. История дизайна: Лекции. – Спб., 1993.
47. Мазаев А.И. Концепция «производственного искусства» 20-х годов. – М., 1975.
48. Розенталь Р., Ратцка Х. История прикладного искусства нового времени. – М., 1971.
49. Селезнев И.Ф. Дизайн: Проблемы материально-художественной культуры. – Мн., 1978.
50. Страницы истории отечественного дизайна: Исследования и публикации. – М., 1989.
51. Холмянский Л.М., Щипанов А.С. Дизайн. – М., 1985.
52. Актуальные вопросы истории техники /под ред. Г.Г. Григоряна. – М: Знание, 1990.
53. Арнхейм Р. Искусство и визуальное восприятие / Р. Арнхейм. – М.: Прогресс, 1974.
54. Аронов, В.Р. Художник и предметное творчество / В.Р. Аронов. – М.: Советский художник, 1987.

55. Архитектура и эмоциональный мир человека / Б.А. Забельшанский, Г.Б. Минервин [и др.] – М.: Стройиздат, 1985.
56. Власов, П. Беседы о рентгеновских лучах / П. Власов. – М.: Молодая гвардия, 1979.
57. Памятники науки и техники в музеях России. Альбом. – М.: Знание, 1992.
58. Памятники науки и техники. Вып. 2 Альбом. – М.: Знание, 1996.
59. Рыжов, К.В. Сто великих изобретений / К.В. Рыжов. – М.: Вече, 2001.
60. Фуско, Р. Д. Ле Корбюзье – дизайнер / Р. Де. Фуско. – М., 1996.